

ІНСТРУКЦІЯ № 1
з техніки безпеки учнів під час осінніх канікул
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1.** Інструкція з безпеки учнів під час осінніх канікул поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час перебування учнів на осінніх канікулах.
- 1.2.** Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, «Правила дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Головного управління державної пожежної охорони від 30.09.1998 № 348/70.
- 1.3.** Усі учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання і навички користування медикаментами.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

ПІД ЧАС ОСІННІХ КАНІКУЛ

- 2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів перед початком осінніх канікул**
 - 2.1.1.** Перед початком осінніх канікул слід чітко визначити терміни початку та завершення канікул.
 - 2.1.2.** У разі продовження канікул телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу вихователеві або класному керівникові для визначення нового терміну канікул.
 - 2.1.3.** Ознайомитися з планом проведення канікул у класі, навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.
 - 2.1.4.** У разі неможливості за поважних причин або сімейних обставин узяти участь у запланованих заходах під час канікул або вчасно розпочати навчання після канікул, слід завчасно попередити вихователя або класного керівника, надавши заяву чи медичну довідку, що підтверджує обґрунтованість причини.
- 2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час осінніх канікул**
 - 2.2.1.** Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, чітко виконувати правила дорожнього руху:
 - рухатися тротуарами і пішохідними доріжками, дотримуючись правого боку;
 - за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, йти назустріч руху транспортних засобів;
 - переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а за їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
 - у місцях із регульованим рухом зважати тільки на сигнали регулювальника чи світлофора;
 - виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
 - чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
 - на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки транспорту;
 - у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, чи спеціальним звуковим сигналом, потрібно утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
 - категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї

- ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;
- рухатися по дорозі велосипедом можна тільки дітям, які досягли 16 років; мопеди й велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світлоповертачами: спереду — білого кольору, по боках — оранжевого, позаду — червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; чітко дотримувати правил дорожнього руху;
 - водіям мопедів і велосипедів заборонено: керувати транспортом із несправним гальмом і звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися автомагістралями, коли поряд є велосипедна доріжка; рухатися тротуарами і пішохідними доріжками; їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;
 - для катання на інших засобах (скейтборд, самокат; ролики та ін.) обирати місце на дитячих майданчиках та ін., на проїжджу частину виїжджати заборонено;
 - учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, предметних уроках;
 - перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих заборонено;
 - учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:
 - заборонено брати з собою вогненебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (за пальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину та ін.);
 - користуватися газовою плитою вдома тільки зі спеціалізованим електричним приладом для вмикання під наглядом дорослих;
 - заборонено використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні та ін.), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла та ін., конструкції, виконані з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захищати предметами проходи та аварійні виходи
 - у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайомих чи чужих предметів, зокрема, побутову техніку, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах — це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;
 - не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться струмом. Користуватися електроприладами тільки сухими руками і в присутності батьків. У разі виявлення обірваних проводів, неізолюваної проводки, іскріння проводки, негайно повідомити дорослих; не скупчуватися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;
 - під час участі в масових заходах не галасувати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, дотримувати правил пожежної безпеки;
 - у разі пожежної небезпеки — наявності вогню, іскріння, диму — негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону;
 - при появі запаху газу в квартирі, приміщенні у жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону; назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію й залишивши свій номер телефону.

2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті та ін. учні повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння та ін.:

- під час канікул заборонено перебувати біля водоймищ без супроводу дорослих для запобігання утеплення дітей;
- категорично заборонено наближатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів і попередження травм та загибелі дітей;
- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
- уникати вживання в їжу грибів;
- заборонено брати до рук, нюхати, куштувати незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;
- пересуватися обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи у відкритий каналізаційний люк;
- не наближатися на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, що стирчать, та особливо, якщо від них іде гудіння — такі проводи ще можуть бути підживлені електрострумом;
- не наближатися до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами — можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень за 5 м;
- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки чи атракціони, турніки, прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;
- не наближатися до відчинених вікон, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;
- не спускатися в підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища — там може бути отруйний газ;
- не контактувати із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самотійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, друзів, у замкнутому просторі приміщень із незнайомцями, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не контактувати із незнайомцями, у жодному разі не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;
- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Краще відповісти, що не знаєте, і швидко йти геть;
- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год, до 14-ти років — до 21 год, до 18-ти років — до 22 год. У темну пору року — із настанням темряви;
- діти мають право не відчиняти дверей дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомиць запитує, коли повернуться батьки, слід повідомити, що незабаром — вони у сусідів, тим часом зателефонувати батькам, а двері незнайомцям не відчиняти;
- триматися подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід поводитися толерантно;
- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомцями; слід одразу кликати на допомогу, якщо

незнайомець провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між будинками й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупинитися й відійти осторонь, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;

- не вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми у кримінальному праві вважають осіб віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності; позбавлення волі неповнолітньому може бути строком не більше ніж на 10 років; найсуворішим примусовим виховним заходом є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;
- батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;
- всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» 800-500-21-80, національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей — 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні).

5. Під час канікул учні повинні виконувати правила із запобігання захворювань на грип, інфекційні та кишкові захворювання, педикульоз та ін.:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;
- хворому призначити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення постійно провітрювати;
- у разі контакту із хворим надягати марлеву маску;
- хворому слід дотримувати постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;
- перед їжею мити руки з милом;
- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити;
- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране; не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;
- не вживати самостійно медичних медикаментів чи препаратів, не рекомендованих лікарем;
- якщо ви погано почуваєтеся, а дорослих поряд немає, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ АБО АВАРІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

- 3.1.** Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.
- 3.2.** Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами: 101 — пожежна охорона; 102 — поліція; 103 — швидка медична допомога; 104 — газова служба, коротко описати ситуацію, назвати адресу, де відбулася надзвичайна ситуація, а також своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.
- 3.3.** За можливості слід залишити територію аварійної небезпеки.

